

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Daniela Spratka, Ph.D. a JUDr. Miroslavy Honusové ve věci žalobců **a) L. S. a b) J. S.**, v řízení zastoupených JUDr. Josefem Cholastou, advokátem se sídlem Krnov, Hlavní náměstí 46/14, proti žalovanému **Krajskému úřadu Moravskoslezského kraje**, se sídlem Ostrava, 28. října 117, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 12. 2015, č.j. MSK 108643/2015, ve věci nařízení odstranění staveb,

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobci a) a b) se podanou žalobou domáhali přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 12. 2015, č.j. MSK 108643/2015, kterým změnil rozhodnutí Městského úřadu Horní Benešov, odbor výstavby, ze dne 29. 6. 2015, č.j. MUHB 2125/2015, tento ve svém rozhodnutí nařídil žalobci a) odstranění stavby oplocení na pozemcích parc. č. X, X, X a X, a žalobci a) a žalobci b) odstranění stavby kamenné zídky na pozemku parc. č. X a z části pozemku č. X, dále odstranění stavby skleníku na pozemku parc. č. X a z části na pozemku parc. č. X, pařeniště na pozemku parc. č. X a zčásti na pozemku parc. č. X, betonového bazénu na pozemku parc. č. X a zděného krbu na pozemku parc. č. X, to vše v k.ú. Horní Životice.

Žalovaný změnil rozhodnutí tohoto správního orgánu prvního stupně ve výroku tak, že pro odstranění stavby nahradil původní text novým textem, že stavba bude odstraněna do 5 měsíců od právní moci touto žalobou napadeného rozhodnutí, zároveň byl vypuštěn text odůvodnění na straně 10 předmětného rozhodnutí. Ve zbytku bylo rozhodnutí potvrzeno.

Žalobci v žalobě popsali historický vývoj zaměřování hranic pozemku. Poukázali na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2009, č.j. 7 As 71/2008 – 48, který přisvědčil žalobci a), že vlastnická hranice je shodná s pozemkovou mapou a tvoří jí opěrná zeď s plotem, stodola X a její přímé prodloužení dle přídělu Pozemkového úřadu, a nařídil opravu zákresu stodoly X v pozemkové mapě. Katastrální úřad Bruntál vydal dne 5. 4. 2011 rozhodnutí v rozporu s citovaným rozsudkem Nejvyššího správního soudu a posunul hranici o 2,5 m do parcely 36/3. Žalobce a) několikrát oznamoval stavební úřadu Horní Benešov, že jím označované „černé stavby“ jsou na pozemku žalobců, a že opěrná zeď je zdí hraniční, postavená na základech stodoly X a navazující na původní zeď z r. 1936.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě ze dne 28. 11. 2016 odkázal na správní spis a dále uvedl, že žalobu nepovažuje za důvodnou z následujících důvodů. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2009, č.j. 7 As 71/2008 – 48, kterým žalobci argumentují, je závazný pro rozhodování katastrálního úřadu, resp. krajského soudu v souvislosti s řízením o opravě chyby. Konečné rozhodnutí katastrálního úřadu ze dne 5. 4. 2011, č.j. OR-115/2007-801-102, vydané s odkazem na rozsudky soudů, je součástí spisu stavebního úřadu. Katastrální úřad v závěru odůvodnění, proč nevyhověl návrhu žalobce a) na opravu chyby, resp. proč nelze tento institut použít, uvedl, že řádné uspořádání právních vztahů k nemovitostem je záležitost vlastníků, kteří mohou dosáhnout nápravy konsenzuální cestou nebo rozhodnutím soudu na návrh. Žalovaný dále uvádí, že se stavební úřad zabýval i historií parcel a našel jednu chybu, kterou v samostatném řízení opravil a následně se zabýval tím, jaký má oprava chyby dopad do podkladů (vytyčení hranice pozemků), které si pro své rozhodnutí opatřil. Podkladem pro vytyčení hranic je její závazné geometrické polohové určení v katastru nemovitostí, stavební úřad nechal vytyčit hranice pozemků tvořící obsah katastrální mapy a výsledky této zeměměřičské činnosti byly ověřeny úředně oprávněným zeměměřičským inženýrem, přičemž podklady mu poskytl katastrální úřad. Ani stavební úřad, ani žalovaný nejsou oprávněni jakkoliv zpochybňovat výsledky zeměměřičské činnosti, a pokud k listinám, které žalobce předkládal v souvislosti s jím tvrzenými změnami v pozemkové mapě, nepřihlédl katastrální úřad, nelze to požadovat po stavebním úřadu, který není v těchto záležitostech kompetentním orgánem, neboť rozhodování o sporech o hranice přísluší soudu. Konečně pak žalovaný uvádí, že důvodem vedení řízení o odstranění staveb nebylo, že některé z nich byly realizovány z části na cizích pozemcích, ale skutečnost, že se jedná o stavby „černé“, tedy bez příslušného povolení či opatření podle stavebního zákona nebo v rozporu s nimi.

U dnešního jednání žalobci uvedli též, že plot (zídka) je na místě historicky, a to již od záboru v r. 1945 – pokud byl tedy kdy povolován, bylo by to možno dohledat leda ještě v německých spisech. Co do skleníku požádal o povolení

žalobcův otec v r. 1974, kdy stavební komisí MNV bylo žalobcovu otci sděleno, že tato stavba povolení nepotřebuje. Zde zdůraznil, že se jednalo ještě o dobu před účinností stavebního zákona č. 50/1976 Sb. Zahradní krb nemá základy, proto žádné povolení nepotřeboval.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“).

Z obsahu správního spisu soud zjistil, že Městský úřad Horní Benešov, odbor výstavby, vydal dne 29. 6. 2015 rozhodnutí, č.j. MUHB 2125/2015, kterým podle ust. § 88 odst. 1 písm. b) zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), v tehdy platném a účinném znění, a ust. § 39 vyhlášky č. 132/1998 Sb., se provádějí některá ustanovení stavebního zákona, v tehdy platném a účinném znění, nařídil žalobci a) odstranění stavby oplocení na pozemcích parc. č. X, X, X a X, a žalobci a) a žalobci b) odstranění stavby kamenné zídky na pozemku parc. č. X a z části pozemku č. X, dále odstranění stavby skleníku na pozemku parc. č. X a z části na pozemku parc. č. X, pařeniště na pozemku parc. č. X a zčásti na pozemku parc. č. X, betonového bazénu na pozemku parc. č. X a zděného krbu na pozemku parc. č. X, to vše v k.ú. Horní Životice, provedených bez rozhodnutí nebo opatření stavebního úřadu. Proti tomuto rozhodnutí podali dne 13. 7. 2015 žalobci odvolání. Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor územního plánování, stavebního řádu a kultury, vydal dne 1. 12. 2015 rozhodnutí č.j. MSK 108643/2015, kterým změnil rozhodnutí Městského úřadu Horní Benešov tak, že ve výrokové části rozhodnutí v podmínkách odstranění stavby vypustil text „Stavba bude odstraněna nejpozději do 30. 11. 2015“ a nahradil jej textem „Stavba bude odstraněna do 5 měsíců od právní moci tohoto rozhodnutí“, dále vypustil část odůvodnění rozhodnutí na str. 10 a ve zbytku rozhodnutí Městského úřadu Horní Benešov potvrdil.

Krajský soud považuje za zásadní, že obsahem žaloby byla toliko argumentace týkající se vývoje záznamu vlastnických vztahů v pozemkové mapě, evidenci nemovitostí a v katastru nemovitostí. Argumentaci týkající se dřívějšího povolování předmětných staveb, resp. nepotřebnosti povolení, žalobci uplatnili poprvé u dnešního jednání, aniž by tato argumentace měla být jen zárodečného předobrazu v podané žalobě.

Podle § 71 odst. 2 věty třetí s. ř. s. rozšířit žalobu na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo ji rozšířit o další žalobní body může (žalobce – pozn. soudu) jen ve lhůtě pro podání žaloby.

Podle § 72 odst. 1 s. ř. s. žalobu lze podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou.

Napadené rozhodnutí bylo poslednímu z žalobců doručeno dne 25. 12. 2015, lhůta pro podání žaloby skončila tedy 25. 2. 2016 (čtvrtek, který byl pracovním

dnem). Byla-li tedy uvedená argumentace uplatněna poprvé až u dnešního jednání, stalo se tak v rozporu se zásadou koncentrace obsaženou v právě citovaných zákonných ustanoveních, a proto se jí soud nemohl dále zabývat.

Soud v této věci dále považuje za stěžejní posouzení povahy předmětných staveb, které mají být odstraněny. Soud vycházel ze zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění platném a účinném do 31. 12. 2006 (dále jen „zákon č. 50/1976 Sb.“), neboť správní řízení o odstranění staveb bylo zahájeno z moci úřední za účinnosti tohoto zákona. Je nutné rozlišovat stavby nepovolené a neoprávněné. Stavby nepovolené neboli tzv. „černé stavby“ jsou zjednodušeně řečeno stavby bez stavebního povolení či ohlášení, příp. dodatečného stavebního povolení, k řízení o nich je příslušný stavební úřad postupující podle stavebního zákona (viz § 88 odst. 1 písm. b) zákona č. 50/1976 Sb.). Naopak neoprávněnými stavbami jsou ty stavby, které jsou zřízeny na cizím pozemku, aniž by měl stavebník právo stavbu na cizím pozemku postavit, přičemž uspořádání právních poměrů mezi vlastníkem pozemku a vlastníkem stavby náleží pouze soudu, a to za předpokladu, že nedošlo mezi stranami k dohodě (viz § 135c zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění platném a účinném do 31. 12. 2013, k tomu srov. § 1084 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších právních předpisů).

V ustanovení § 88 odst. 1 písm. b) zákona č. 50/1976 Sb. je uvedeno, *že stavební úřad nařídí vlastníku stavby nebo zařízení odstranění stavby nebo zařízení postavené bez stavebního povolení či ohlášení nebo v rozporu s ním. Odstranění stavby se nenařídí, pokud stavebník prokáže, že stavba je v souladu s veřejným zájmem, zejména s územně plánovací dokumentací, cíli a záměry územního plánování, obecnými technickými požadavky na výstavbu, technickými požadavky na stavby a zájmy chráněnými zvláštními předpisy a jestliže stavebník v řízení o odstranění stavby podá žádost o její dodatečné povolení a předloží podklady a doklady vyžádané stavebním úřadem v jím stanovené lhůtě a v rozsahu jako k žádosti o stavební povolení.* Vzhledem ke skutečnosti, že k předmětným stavbám postaveným bez stavebního povolení či ohlášení a ke stavbě oplocení provedené v rozporu s ohlášením (což není v žalobě ani slovem zpochybňováno), neexistují doklady svědčící o jejich povolení v době jejich provedení a žalobci ani později neprokázali, že tyto stavby jsou v souladu s veřejným zájmem a nepodali v průběhu řízení o odstranění těchto staveb žádost o jejich dodatečné povolení a nepředložili podklady vyžádané stavebním úřadem v jím stanovené lhůtě a v rozsahu jako k žádosti o stavební povolení, musel stavební úřad nařídít jejich odstranění. Nic na tomto právním posouzení nezměnila ani následná právní úprava provedená zákonem č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, kterou musel správní orgán při svém rozhodování taktéž zohlednit, neboť se v souladu s přechodnými ustanoveními tohoto zákona dokončí řízení zahájená před jeho účinností podle předchozího zákona č. 50/1976 Sb., za současného vyhodnocení i podle zákona č. 183/2006 Sb. Konkrétně v § 79 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb. jsou uvedeny taxativně typy staveb, které nevyžadují rozhodnutí o umístění stavby ani územní souhlas. Stavby, které jsou předmětem této žaloby, však nelze pod žádnou z těchto výjimek podřadit.

Žalobci neměli ke stavbám příslušné stavební povolení či ohlášení a ani neprokázali splnění podmínek pro dodatečné stavební povolení. Pro posouzení, zda jde v daném případě o nepovolenou stavbu, jak bylo výše rozvedeno, není rozhodné, kdo je vlastníkem pozemku, na němž je stavba postavena, ale zda je stavba postavená se stavebním povolením či bez něj. Soud tak uzavírá, že správní orgán prvního stupně neměl prostor pro jakýkoli jiný postup ani pro aplikaci správního uvážení, a proto on ani žalovaný nepochybili při rozhodování o odstranění předmětných staveb žalobců, neboť postupovali zcela v souladu se zákonem č. 50/1976 Sb. (a potažmo i se zákonem č. 183/2006 Sb.).

Vzhledem k závěru soudu o správnosti rozhodnutí žalovaného, jsou další námitky žalobců bez právního významu. Soud má za to, že historický popis zaměřování hranice, opravy hranic a následný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2009, č. j. 7 As 71/2008 – 48 k tomuto se vztahující, a konečně pak současné zaznamenání hranice pozemků, se týká jiného řízení o odlišné právní otázce, a to opravy zaznamenání hranice pozemku v katastru nemovitostí a nikoli výše specifikované problematice odstraňování nepovolených staveb.

Ze shora uvedených důvodů krajský soud žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť procesně úspěšný žalovaný se tohoto práva výslovně vzdal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku je **možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Krajský soud v Ostravě
dne 30. srpna 2017

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu